

عنوان مقاله:

بررسی موسیقی بیرونی و کناری اشعار صباخی بیدگلی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های دستوری و بلاغی، دوره 9، شماره 16 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندها:

خدابخش اسداللهی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه محقق اردبیلی

رحیم سلامت آذر - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی دانشگاه محقق اردبیلی

خلاصه مقاله:

تدوین فرهنگ تاریخی عروض شعر فارسی به نحوی که بتوان زمان آغاز به کار رفتن یک وزن و سپس میزان کاربرد آن در ادوار بعدی و تعیین بسامد و ترسیم فراز و نشیب موجود در تداول هر یک از اوزان عروضی را به دقت تمام تعیین کرد، امروزه خصوصاً با توجه به وجود چاپ های منقح ازدواجین و منظومه های شعر فارسی، امری بسیار ضروری و مفید به نظر می رسد؛ خاصه از آن جهت که جای چنین فرهنگی البته با ویژگی های مذکور فوق در حوزه پژوهش ها و منابع موجود خالی است. بدیهی است اولین قدم در راه تدوین چنین فرهنگی، بررسی یک یک دیوان های شعر فارسی موجود و استخراج نتایج آن به عنوان مواد و عناصر اولیه و اساسی مورد نیاز است. این مقاله، پاسخی است به این نیاز ضروری که در آن دیوان اشعار صباخی بیدگلی را از جهت ردیف، قافیه و اوزان عروضی بررسی کرده ایم. روشی که برای این کار مدد نظر است، روش توصیفی تحلیلی است. صباخی در اشعار خود 7 بحر از بحور عروضی استفاده کرده است که در این میان بحر هزج بسامد بالایی دارد. اکثر اشعار وی در قالب مثنون و دارای قافیه اسمی هستند. در قصاید و غزلیات صباخی حروف روی ن و ریبیستر بکار رفته اند. بسامد استفاده از ردیف و اشعار مردف در غزلیات شاعر زیاد است ولی در قصاید علاقه چندانی به این امر نشان نداده است. در موسیقی کناری، استفاده صباخی از کلمات خوش آهنگ و مصوت بلند در قافیه باعث زیبایی و گوش نوازی اشعار وی شده است.

کلمات کلیدی:

وزن شعر، صباخی بیدگلی، قافیه، بحور عروضی، زحافت، ردیف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/1033770>